Lietas Nr. C29427516
Lietvedības Nr. C-4275/16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2016.gada 25.oktobrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Sanita Rūtenberga
izskatīja rakstveida procesā civillietu **akciju sabiedrības "Citadeles banka"** maza apmēra prasībā pret **/pers. A/** par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 24.martā akciju sabiedrība "Citadele banka" (turpmāk arī prasītājs) iesniedza Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā maz apmēra prasību pret /pers. A/ (turpmāk arī atbildētājs) par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājs un atbildētājs 2012.gada 26.oktobrī noslēdza Patēriņa kredīta līgumu Nr.PK-2.12.11.-05/872 (turpmāk tekstā - Kredīta līgums), saskaņā ar kuru prasītājs piešķīra atbildētājam aizdevumu 1`500,24 LVL (2`134,65 EUR) apmērā ar galīgo norēķina dienu - 2014.gada 26.martā. Piešķirtais kredīts tika izmantots atbildētāja saistību pret prasītāju dzēšanai (Kredīta līguma 1.3.punkts). Vienlaicīgi ar Kredīta līgumu, prasītājs un atbildētājs parakstīja maksājuma grafiku, kurā tika paredzēta kredīta un procentu par kredītu izmantošanu samaksas kārtība. Saskaņā ar Kredīta līguma 1.7.1.punktu, prasītājs un atbildētājs vienojās, ka kredīta un procentu atmaksas termiņi ir maksājumu grafikā noteiktie termiņi, t.i. ikmēneša maksājumam ir jābūt veiktam līdz katra mēneša 26.datumam. Saskaņā ar Kredīta līguma 3.1., 4.2. un 5.2.punktiem, atbildētājs apņēmās ievērot kredīta un procentu atmaksas kārtību. Ar Kredīta līguma 8.3.punktu puses vienojās, ka kreditoram ir tiesības vienpusēji atkāpties no Kredīta līguma par to paziņojot atbildētājam 7 (septiņas) dienas iepriekš, ja atbildētājs kavē Kredīta līgumā noteikto maksājumu samaksas termiņu (Kredīta līguma 8.3.1. punkts). Sakarā ar to, ka atbildētājs nepildīja savus no Kredīta līguma izrietošos maksāšanas pienākumus, prasītājs ar 2013.gada 15.aprīļa paziņojumu (izejošais Nr.2.1.18.2.-01/2543), pamatojoties uz Kredīta līguma 8.3.1.punktu un saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu, vienpusējā kārtā atkāpās no Kredīta līguma 2013.gada 30.aprīlī.

Prasība pamatota: ar Civilprocesa likuma 1.pantu, 33.pantu, 41.panta pirmo daļu, 195.pantu un Civillikuma 1., 1587., 1589., 1652.panta pirmās daļas 3.punktu, 1756., 1757., 1765., 1934., 1943., 1946.pantu.

Prasītāja prasījumi: 1) piedzīt no /pers. A/ par labu akciju sabiedrībai "Citadele banka" 2`741,67 EUR, kas sastāv no: pamatparāda: 2`004,73 EUR, procentiem: 397,18 EUR, likumiskiem procentiem: 339,76 EUR; 2) piedzīt no /pers. A/ par labu akciju sabiedrībai "Citadele banka" likumiskos nokavējuma procentus - 6% gadā no parāda pamatsummas (2`004,73 EUR) līdz sprieduma izpildes dienai; 3) piedzīt no /pers. A/ par labu akciju sabiedrībai "Citadele banka" ar tiesāšanos saistītos tiesas izdevumus.

Prasītājs prasības pieteikumā norādījis, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

2016.gada 30.martā atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmo daļu vienlaikus ar prasības pieteikuma un tam pievienoto dokumentu norakstiem nosūtīta paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai līdz 2016.gada 2.maijam. (lietas 38.lapa)

Atbildētājs tiesas noteiktajā termiņā rakstveida paskaidrojumus par prasību nav sniedzis.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmo daļu pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2016.gada 16.jūnijā, nosūtot pusēm paziņojumu par lietas izskatīšanu. (lietas 42.lapa)

2016.gada 13.jūlijā tiesā saņemti prasības pieteikuma papildinājumi, kur prasītājs aprēķinājis likumisko procentu pieaugumu 80,41 EUR apmērā, par laika periodu no 2016.gada 25.februāra līdz 2016.gada 25.oktobrim (aprēķina formula: 2`004,73 x 6%/365 x 244 (25.02.2016.-25.10.2016.)). Līdz ar ko likumiskie procenti kopā sastāda: 339,76 + 80,41 = 420,17 EUR, ko lūdz piedzīt no atbildētāja. Minētie papildinājumi nosūtīti atbildētājam zināšanai.

Tiesa konstatē, ka atbildētājam tiesas sūtījumi nosūtīti uz viņa deklarēto dzīvesvietu (Civilprocesa likuma 56.^{1}pants) un paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā (Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otrā daļa).

Motīvu daļa

Iepazinusies ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem un izvērtējusi visu kopumā, tiesa atzīst, ka prasība ir daļēji apmierināma.

No lietas materiāliem redzams, ka starp prasītāju, kā aizdevēju un atbildētāju, kā aizņēmēju, 2012.gada 26.oktobrī noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr.PK-2.12.11.-05/872, saskaņā ar kuru prasītājs aizdeva atbildētājam aizdevumu 1`500,24 LVL (2`134,65 EUR) apmērā, ar procentu likmi 13,00 % gadā un gada procentu likmi 15,13 %. Aizdevuma atmaksas termiņš tika noteikts 2014.gada 26.marts. Līguma 3.1. un 5.1. punktā noteikts, ka atbildētājs apņemas veikt kredīta atmaksu un procentu maksājumu grafikā norādītajā termiņā un apmērā. Tāpat līguma pielikumā ir maksājuma grafiks. (lietas 11.-16.lapa). Konta izraksts apliecina aizdevuma summas iesniegšanu. (lietas 17.lapa)

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem par pienākumu pildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības, nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Kā redzams no parāda aprēķina, atbildētājs ir veicis maksājumus nepietiekamā apmērā, tādējādi nepildot uzņemtās saistības maksājuma grafikā norādītā apmērā un izveidojot aizdevuma pamatsummas parādu 2`004,73 EUR. (lietas 23.-25.lapa)

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt, Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētājs tiesai nav sniedzis paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus vai apstrīdējies parāda aprēķinu.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis savu tiesību pēc saistības ar lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem, minētais līgums nav apstrīdēts un tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja norādīto atbildētāja parāda summas apmēru, jo, saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Līdz ar to no atbildētāja ir piedzenama parāda pamatsumma 2`004,73 EUR apmērā.

Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1753.pantā ir noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti, vai parādnieks pielaidis nokavējumu.

Saskaņā ar līguma 1.4., 4.1. un 4.2.punktu, par izsniegtā kredīta lietošanu tiek aprēķināti procenti, kurus atbildētājam ir pienākums maksāt katru mēnesi uz kredīta atmaksas kontu, piemērojot procentu likmi 13 % gadā.

Prasītājs par aizdevuma lietošanu ir aprēķinājis kredīta procentus par laika periodu no 2012.gada 26.oktobra līdz 2014.gada 26.martam 397,18 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1.pantu tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Prasītājs, ņemot vērā, ka atbildētājs nav veicis maksājumus noteiktā termiņā un apmērā, pamatojoties uz līguma 8.3.punktu, atkāpies no līguma ar 2013.gada 30.aprīli, par ko atbildētājām 2013.gada 15.aprīlī nosūtīts paziņojums Nr.2.1.18.2.-01/2543. (lietas 18., 19.lapa)

Civilprocesa likuma 5.panta sestajā daļā noteikts, ka, *piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru*.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts paplašinātā sastāvā 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā SKC-644/2013 atzinis, ka līgums ir izbeigts ar brīdi, kad tiesīgā puse paziņo par atkāpšanos, un vairs nepastāv līgumisks (juridisks) pamats piemērot bijušā līguma noteikumus par līgumiskajiem procentiem un līgumsodu; prasītājam ir tiesības saņemt kredīta nedzēsto pamatsummu, kā arī procentus un līgumsodu, kas uzkrājušies līdz līguma izbeigšanas brīdim, un [..] no līguma izbeigšanas brīža arī likumiskos procentus saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu; likumisks (likumā noteikts) līgumsods šādā situācijā Civillikumā nav noteikts.

Prasītājs ar 2013.gada 30.aprīli vienpusēji izbeidzis 2012.gada 26.oktobra Patēriņa kredīta līgumu Nr.PK-2.12.11-05/872, par ko strīds lietā nepastāv. Līdz ar to tiesa atzīst, ka ir zudis tiesiskais pamats turpmāk pēc minētā datuma piemērot izbeigtā līguma noteikumus, aprēķinot pielīgtos procentus par periodu līdz maksājuma grafikā norādītajam gala termiņam 2014.gada 26.martam.

Ievērojot minēto tiesa atzīst, ka līgumiskie procenti ir aprēķināmi par periodu no 2012.gada 26.oktobra līdz 2013.gada 30.aprīlim, kas kopā ir 219,23 EUR, t.i., procenti par kredīta lietošanu 112,92 EUR un procenti par kredīta lietošanu (par kavēto kredīta summu) 106,31 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.pantu procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas uz likuma pamata šādos gadījumos: 1) par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmās daļas noteikumiem gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

No prasības pieteikumā un tā papildinājumos ietvertā likumisko nokavējuma procentu aprēķina izriet, ka par periodu no 30.04.2013. līdz 25.10.2016. prasītājs ir aprēķinājis likumiskos nokavējuma procentus 6% no simta gadā, kas sastāda 420,17 EUR.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja prasītāja labā piedzenami līgumiskie procenti par aizdevuma lietošanu par periodu no 2012.gada 26.oktobra līdz 2013.gada 30.aprīlim 219,23 EUR apmērā, kā arī likumiskie nokavējuma procenti 420,17 EUR apmērā, par laika periodu no 2013.gada 30.aprīļa līdz 2016.gada 25.oktobrim. Prasībā daļā par līgumisko procentu piedziņu 177,95 EUR ir noraidāma.

Prasītājs ir pieteicis lūgumu atzīt tiesības saņemt likumiskos nokavējuma procentus - 6% no simta gadā - par laika periodu līdz sprieduma izpildes dienai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Ņemot vērā, ka atbildētājs savas saistības nav izpildījis, saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu un Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājam ir atzīstamas tiesības līdz sprieduma izpildes (izsoles noslēguma) dienai saņemt 6% gadā no piedzītā, bet neatmaksātā galvenā parāda. Saskaņā ar Civillikuma 1763.pantu, procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa paredz, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (Civilprocesa likuma 33.panta otrā daļa).

Līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami proporcionāli apmierinātā prasījuma 2`644,13 EUR apmēram – valsts nodeva 340,51 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR, kopsummā 345,21 EUR.

Iesniedzot tiesā prasības pieteikumu, prasītājs ir samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, taču faktiskie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 7,85 EUR saskaņā ar uzziņu par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem (lietas 3.lapa). Tādējādi neapmaksāties ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 3,15 EUR ir piedzenami no atbildētāja valsts ienākumos saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei. Minētais termiņš skaitāms no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 39., 41.panta pirmo daļu, 97., 190., 192.,193., 195., 204.[1], 250.[25], 250.[27], 415., 440.[2] un 440.[3]pantu, tiesa

nosprieda:

daļēji apmierināt akciju sabiedrības "Citadele banka" maza apmēra prasību pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai "Citadele banka", reģistrācijas Nr.40103303559, pamatparādu 2`004,73 EUR, līgumiskos procentus 219,23 EUR par 2012.gada 26.oktobra līdz 2013.gada 30.aprīlim, likumiskos nokavējuma

procentus 420,17 EUR par laika periodu no 2013.gada 30.aprīļa līdz 2016.gada 25.oktobrim un tiesāšanās izdevumus 345,21 EUR, kopsummā 2`989,34 EUR (divi tūkstoši deviņi simti astoņdesmit deviņi *euro* 34 centi), samaksa veicama a/s "Citadele banka" norēķinu kontā a/s "Citadele banka" konta Nr.LV55PARX0002642570003, SWIFT kods: PARXLV 22.

Noraidīt prasību daļā par līgumisko procentu piedziņu 177,95 EUR (viens simts septiņdesmit septiņi *euro* 95 centi) apmērā.

Atzīt akciju sabiedrības "Citadele banka" tiesības saņemt no /pers. A/ likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no neatmaksātās pamatparāda summas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,15 EUR (trīs *euro* 15 centi), kas iemaksājami - saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, konts Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi C29427516.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu - samaksu apliecinošu dokumentu iesniegt tiesai, pretējā gadījumā tiesa nodos spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Noteikt /pers. A/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 (desmit) dienu laikā pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas 2016.gada 25.oktobra, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese Sanita Rūtenberga